

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna ve věci žalobkyně: **O. K.**, zastoupena Mgr. Janem Urbanem, advokátem, se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2010, čj. OAM-403/ZA-ZA06-ZA14-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 1. 2012, čj. 29 Az 2/2011 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátovi Mgr. Janu Urbanovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 11. 1. 2012, čj. 29 Az 2/2011 - 46 zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví. Uvedeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni z důvodu nesplnění podmínek podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že sdělení žalobkyně o tom, že manžel jí nechce pustit na Ukrajinu, nemůže v azylovém řízení obstát z důvodu, že se jedná ryze o soukromou záležitost, která nemá s azylově relevantními důvody nic společného. K žalobní námitce týkající se neaktuálnosti a neobjektivnosti podkladů pro rozhodnutí žalovaného v důsledku významné politické změny po prezidentských volbách krajský soud konstatoval, že se jedná toliko o obecnou námitku, ze které nevyplývá, jakým způsobem by tato skutečnost mohla situaci žalobkyně ovlivnit. V rozsahu takto uplatněné námitky uvedl, že mu není známo z obecně známých a veřejně dostupných informací ničeho, co by eventuálně mohlo žalobkyni bránit k vycestování a zajištění si potřebných dokladů (nového cestovního dokladu) pro legalizaci pobytu na území ČR.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. V kasační stížnosti, resp. v jejím doplnění ze dne 6. 4. 2012, namítá, že krajský soud se nedostatečně vypořádal se skutečnostmi, které uvedla v žalobě a při pohovorech v průběhu řízení před žalovaným; zejména s konkrétními tvrzeními o nebezpečí vážné újmy, která jí údajně hrozí ze strany státních orgánů v případě jejího návratu do vlasti, pokud se splní hrozby jejího strýce, že jim ohlásí skutečnost, že v ČR požádala o azyl. Krajský soud se tak vůbec nezabýval uplatněnými důvody po věcné stránce. S námitkami stěžovatelky se v podstatě vypořádal pouze poukazem na nevěrohodnost jejího příběhu, o kterou také opřel své zamítavé rozhodnutí. Krajský soud k tomuto závěru dospěl na základě rozporů mezi její předchozí žádostí o udělení mezinárodní ochrany (r. 2005) a žádostí, o kterou jde v tomto řízení. Rozpory, na které soud poukazuje, přitom nelze v žádném případě považovat za natolik zásadní, aby prokazovaly nevěrohodnost výpovědi stěžovatelky. Navíc stěžovatelka upozorňuje, že na tyto údajné rozpory poukázal teprve krajský soud, takže neměla v průběhu celého řízení o její žádosti možnost se k těmto údajným rozporům jakkoliv vyjádřit.

[4] Z tohoto důvodu má stěžovatelka za to, že bylo povinností soudu zabývat se důvody, které uvedla, po věcné stránce. Tak se však nestalo a proto považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Navrhuje, aby zdejší soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti, resp. k jejímu doplnění, nevyjádřil.

[6] Specifikum kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany spočívá v tom, že možnost jejího posouzení soudem závisí nejen na splnění podmínek její přípustnosti (tj. zákonných procesních předpokladů, jako je včasnost kasační stížnosti - § 106 odst. 2 s. ř. s., řádné zastoupení - § 105 odst. 2 s. ř. s., či absence zákonných důvodů nepřipustnosti - § 104 s. ř. s., apod.), ale také podmínek její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tj. že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Břemeno tvrzení je přitom na samotném stěžovateli. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

[7] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Přijatelnost lze dovést i tam, kde v napadeném rozhodnutí krajského soudu bude shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, případně krajský soud v jednotlivém případě *hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva*. Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

[8] Stěžovatelka jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu [nepochybně též kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Nevypořádání se s jejími konkrétními tvrzeními o hrozbě vážné újmy v případě jejího návratu do země původu mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Posouzení této hrozby má přitom zásadní význam pro určení, zda byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, kterou jí žalovaný svým rozhodnutím neudělil. Dalším důvodem přijatelnosti její kasační stížnosti je dle názoru stěžovatelky nerespektování judikatury zdejšího soudu, na kterou stěžovatelka odkazuje, týkající se povinnosti krajských soudů vypořádat se se všemi námitkami účastníků.

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se tedy Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není přijatelná.

[11] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je nepochybně zásadní vadou, která může mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí, neboť naznačuje, že soud se nezabýval, příp. nedostatečně zabýval danou námitkou. Uvedená vada proto vytváří prostor pro pochybnost, zda by krajský soud rozhodl stejně i po zohlednění a vypořádání konkrétní námitky, jejíž nevypořádání je namítáno. V takovém případě by se pro hrubé pochybení procesního práva stěžovatel neměl vůbec možnost seznámit s důvody rozhodnutí a bylo by namístě takové rozhodnutí zrušit a nahradit novým. Takovéto výrazné pochybení krajského soudu zkoumá zdejší soud navíc vždy také z úřední povinnosti, tj. i bez námitky stěžovatele (viz § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[12] Vymezením případů, kdy se jedná o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů, se zdejší soud v minulosti již mnohokrát zabýval. Za nepřezkoumatelné rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak např. podle rozsudku ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52 je nutno považovat v takových případech, ve kterých „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy.*“ V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, pak zdejší soud konstatoval, že „*[n]epřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*“ Obdobné závěry učinil také v rozsudcích ze dne 22. 1. 2004, čj. 4 Azs 55/2003 - 51, publ. pod č. 638/2005 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, čj. 2 Azs 391/2004 - 62, či ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS. Podle názoru zdejšího soudu rozsudek krajského soudu odpovídá požadavkům přezkoumatelného soudního rozhodnutí, formulovaným v rozsáhlé judikatuře Nejvyššího správního soudu.

[13] V této souvislosti je nutno podotknout, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční. Jinými slovy, předmět a rozsah přezkumu vymezuje zásadně žalobce, resp. stěžovatel ve svém návrhu. Nelze sice přehlédnout, že napadený rozsudek krajského soudu zcela zbytečně obsáhle přepisuje vyjádření účastníků řízení a průběh správního řízení v rozsahu 2 a půl strany, přičemž samotná argumentace soudu je obsažena v rozsahu max. strany jedné. Takovýto postup je v rozporu s § 157 odst. 2 o. s. ř. větou první za středníkem, dle které *není přípustné*

ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Na druhé straně takovéto pochybení krajského soudu nemá dopad na věc samu a zcela určitě pak není s to odůvodnit přijatelnost kasační stížnosti.

[14] Stěžovatelka pouze tvrdila, že jí hrozí údajné nebezpečí vážné újmy, kterou však žádným způsobem blíže ani v žalobě ani v kasační stížnosti nespécifikovala. Pouhé obavy z vyhrůžek jejího strýce, že jí udá příslušným vnitrostátním orgánům v zemi původu, nemohou samy o sobě zakládat azylově relevantní důvod. Toto její tvrzení se v řízení před žalovaným ani neprokázalo. Žalovaný si totiž k prověření tohoto tvrzení stěžovatelky obstaral podklady o zemi jejího původu, na které odkázal ve svém rozhodnutí, a ze kterých vyplývá, že neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu ze strany státních orgánů ani soukromých osob nehrozí žádné nebezpečí a nejsou ani znevýhodňováni či diskriminováni. Pokud tedy krajský soud přezkoumal námitky stěžovatelky pouze v rozsahu pár odstavců, odpovídá to rozsahu a míře obecnosti námitky, kterou stěžovatelka uplatnila ve své žalobě.

[15] Pokud se stěžovatelka snažila v žalobě aktuálnost těchto podkladů zpochybnit pouhým tvrzením, že nereflexují poslední prezidentské volby, aniž by současně uvedla, jakým způsobem a v jaké míře se tato skutečnost dotýká její osoby z pohledu azylově relevantních důvodů, je tato její námitka zjevně obecná a krajský soud není povinen za stěžovatelku tyto důvody vyhledávat. Navíc, tuto námitku stěžovatelka v kasační stížnosti ani neuplatnila.

[16] K otázce pronásledování a obav z případných výhrůžek ze strany soukromých osob se zdejší soud rovněž již mnohokrát v minulosti vyjádřil. V této souvislosti proto zdejší soud odkazuje zejména na rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48, dle kterého „[s]kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrůžováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů [...]“ (srov. též rozsudek ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 7/2003-60).

[17] Z výše uvedených důvodů nelze akceptovat tvrzení stěžovatelky o tom, že se krajský soud neřídil judikaturou NSS týkající se vypořádávání se s námitkami v žalobě.

[18] Nelze ani akceptovat námitku stěžovatelky, že krajský soud opřel zamítavé rozhodnutí o svůj závěr o nevěrohodnosti jejího příběhu, kterou dovedl po zohlednění její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je pravdou, že konstatuje-li krajský soud nevěrohodnost azylového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany poprvé až v soudním řízení, aniž by tuto skutečnost shledal i správní orgán, jde o nepřipustné nahrazování úvah žalovaného (viz rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2011, čj. 6 Azs 17/2011 - 190). V daném případě z napadeného rozsudku krajského soudu ovšem jasně vyplývá, že svůj výrok založil na tvrzeních stěžovatelky o tom, že má obavy z vážné újmy v důsledku výhrůžek soukromé osoby.

[19] S ohledem na výše uvedené tak lze uzavřít, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Protože soud neshledal přijatelnost kasační stížnosti z důvodu tvrzeného stěžovatelkou, ani z úřední povinnosti pak nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů, dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve s

[21] pojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[22] Stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena ustanoveným advokátem Mgr. Janem Urbanem. Krajský soud v řízení o správní žalobě odměnu advokátu nepřiznal, neboť stěžovatelka v řízení před krajským soudem výslovně uvedla, že nárok na náhradu nákladů řízení neuplatňuje (viz č. l. 42 soudního spisu). Náklady řízení se podle § 57 odst. 1 s. ř. s. rozumí též odměna zástupce a jeho hotové výdaje. Stěžovatelka v kasační stížnosti výrok o náhradě nákladů řízení ani nenamítala, ač tak učinit mohla. Za tohoto stavu posuzoval zdejší soud pouze nárok na odměnu v řízení před zdejším soudem. V daném případě tak činí odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Jana Urbana částku 2400 Kč [jeden úkon právní služby po 2100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky (doplnění kasační stížnosti tak, aby byla projednatelná), a jeden režijní paušál po 300 Kč za jeden dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Ze spisu nevyplývá, že by byl ustanovený advokát plátcem DPH a tuto skutečnost ani netvrdil. Z tohoto důvodu mu zdejší soud DPH nepřiznal. Celková částka 2400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku, protože v tomto případě u ustanoveného advokáta odměnu za zastupování a hotové výdaje platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. května 2012

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu